

Krašto apsaugos ministras
Juozas Olekas

2012–2016 METŲ ATASKAITA

Krašto apsaugos ministras

Juozas Olekas

2012–2016 METŲ
ATASKAITA

Krašto apsaugos ministras **Juozas Olekas**

2012–2016 metus galime vadinti Lietuvos kariuomenės stiprėjimo ir valstybės apginamumo metais. Pajutome stiprų visuomenės palaikymą, krašto apsaugos sistemos finansavimo didėjimą, atnaujinome kariuomenės modernizavimo projektus. Sukomplektavome kariuomenės padalinius iš profesinės karo tarnybos karių ir šauktinių savanorių. Sulaukėme kitų NATO valstybių ir Aljanso, kaip organizacijos, tvirto palaikymo ir realių veiksmų stiprinant Lietuvos saugumą. Ypatingą dėmesį skyrėme visuomenės pilietiniam ugdymui, karių tarnybos sąlygų gerinimui, karinės infrastruktūros tvarkymui, karių aprūpinimo ir atlygio už tarnybą valstybei didinimui.

Šešioliktojai Vyriausybei pradėjus veiklą pavyko sustabdyti ketverius metus ankstesnės Vyriausybės vykdytą gynybos finansavimo mažinimą ir per pastaruosius metus daugiau kaip dvigubai – 300 milijonų eurų – padidinti gynybos biudžetą kariuomenei modernizuoti

ir komplektuoti, kovinei galiai stiprinti. Lietuva sparčiausiai iš NATO sąjungininkų didina finansavimą krašto apsaugai ir nuosekliai artėja prie 2 procentų bendrojo vidaus produkto (BVP), taip stiprindama ne tik nacionalinius pajėgumus, bet ir prisidedama prie NATO kolektyvinės gynybos.

Didėjantis krašto apsaugos sistemos finansavimas suteikė galimybę ne tik palaikyti kariuomenės pajėgumus, bet ir planuoti bei vykdyti plėtrą. Padidinome Lietuvos kariuomenės manevringumą ir ugnies galią įsigydami prieštankinės ir priešlėktuvinės ginkluotės, savaeigės artilerijos, modernizuodami minosvaidžius ir įgyvendindami pėstininkų kovos mašinų įsigijimo projektus. Geriname kovinio rengimo sąlygas, vystėme būtinąją infrastruktūrą. Aprūpinome karius modernia ginkluote ir apsaugos priemonėmis. Pirmą kartą nuo pat nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos kariai turės visą reikalingą aprangą, ekipuotę ir apsaugos priemones.

2012–2016 metais pradėjome komplektuoti kariuomenę, nes ankstesnės konservatorių ir liberalų Vyriausybės valdymo laikotarpiu kariuomenės padaliniai nebuvo komplektuojami iš profesionalių karių. Ankstesnė Vyriausybė nespėdė ir šauktinių klausimo. Taip kariuomenėje ir jos rezerve susiformavo savotiška duobė. Pasikeitus geopolitinei situacijai reikėjo skubiai spręsti šią problemą pasitelkiant šauktinius.

Džiaugiuosi, kad grąžinus privalomąją pradinę karo tarnybą 2015 ir 2016 metais norą savanoriškai atlikti tarnybą pareiškė beveik 9 tūkstančiai vaikinių ir merginų. Jaunimo nusi- teikimas tarnauti, tarnybos sąlygų gerinimas yra būtent tas kelias, kuriuo mes turime eiti ir ateityje.

Išaugęs Lietuvos gynybos biudžetas, kariuomenės modernizacija, infrastruktūros plėtra, geresnė priimančiosios šalies parama lėmė, kad NATO sąjungininkai dar palankiau ėmė vertinti Lietuvą. NATO ėmėsi ne tik mūsų padaršinimo, bet ir agresorių atgrasymo priemonių stiprinimo. NATO viršūnių susitikimuose Velse ir Varšuvoje buvo priimta daug Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių sprendimų: nuspręsta Lietuvoje rotuoti NATO kuopas, įkurtas NATO pajėgų integravimo vienetas, priimtas sprendimas dislokuoti bataliono dydžio kovinę grupę.

Rusijos agresija Ukrainoje taip pat aiškiai parodė, kad turime būti pasirėngę reaguoti į hibridinio karo grėsmes. Mes pirmieji iš NATO šalių suformavome Greitojo reagavimo pajėgas ir sutvarkėme visą teisinę bazę, reglamentuojančią tokių pajėgų panaudojimą, jei to prireiktų.

Siekdami sustiprinti kibernetinį saugumą, įsteigėme krašto apsaugos sistemos kompetenci-

jai priklausantį Nacionalinį kibernetinio saugumo centrą. Atsižvelgdami į centro turimą įrangą ir žmogiškuosius išteklius galime teigti, kad tai savotiškas skaitmeninis mūsų šalies skydas.

Taip pat svarbu pažymėti ir kitų valstybės institucijų, su kuriomis rengėme įvairias bendras pratybas, skirtas mokytis gintis hibridinio karo metu, geranorišką bendradarbiavimą su krašto apsaugos sistema.

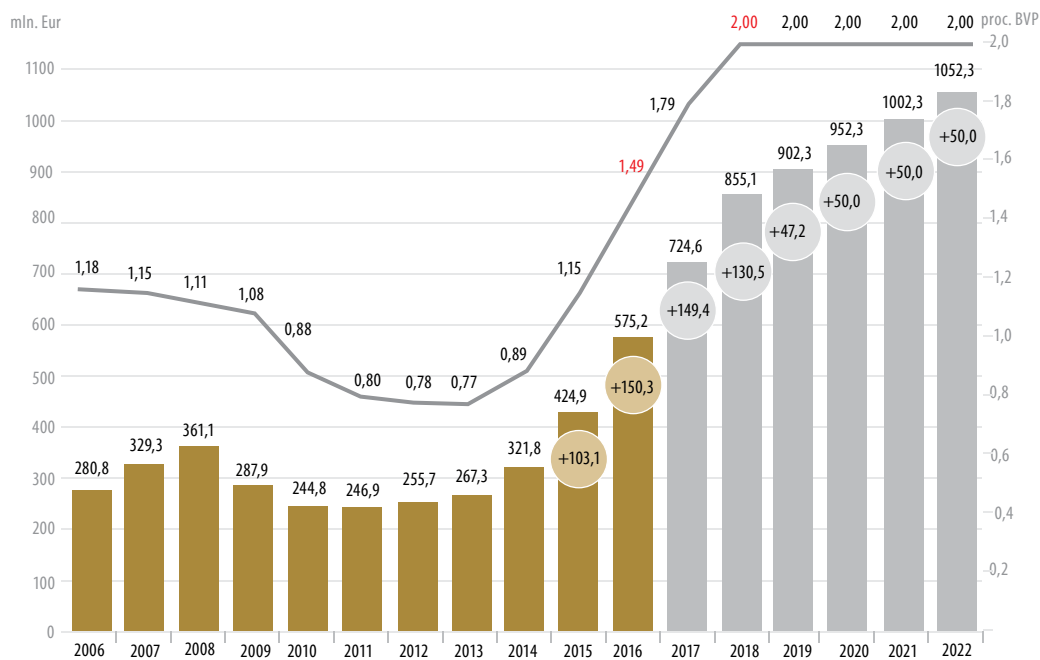
Mūsų saugios ir sėkmingos ateities raktas yra pilietiškai aktyvus ir patriotiškai nusiteikusias jaunimo ugdymas. Skyrėme didesnį finansavimą nevyriausybiniams organizacijoms, ypač Lietuvos šaulių sąjungai, jos organizuojamoms jaunimo vasaros stovykloms, sudarydami jaunuoliams galimybę iš arčiau susipažinti su kariuomene.

Išsprendėme arba pradėjome spręsti daug problemų, susijusių su karių aprūpinimu, – nuo naujų ginklų ir ekipuotės iki socialinių garantijų. Kariams buvo padidinti atlyginimai, pradėti mokėti priedai už dalyvavimą lauko pratybose, budėjimus ar nuolatinę parengtį.

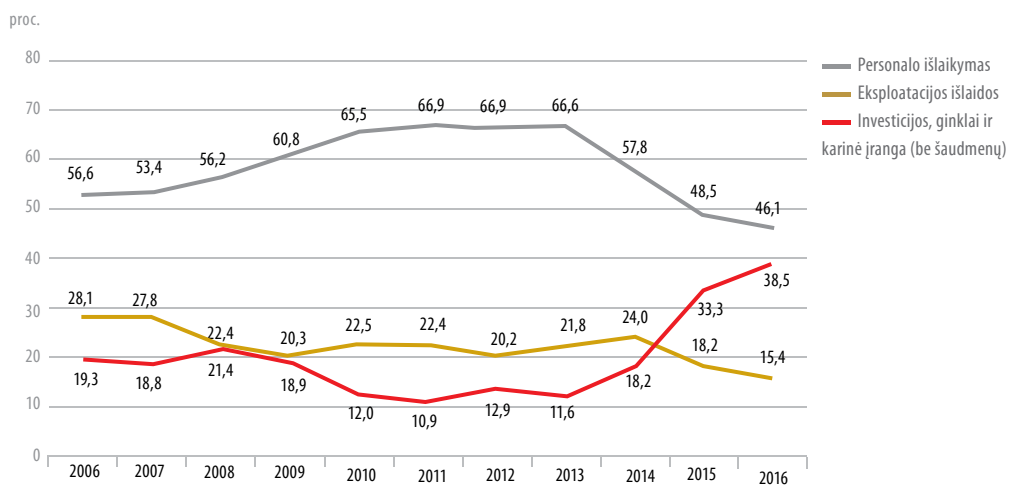
Lietuvos žmonės gali didžiuotis, kad turi profesionalią, motyvuotą ir patikimą kariuomenę. Noriu padėkoti visiems, kurie remia kariuomenę ir prisideda prie jos stiprinimo įvairiais būdais – ar palaikydami, ar savanoriškai atlikdami karo tarnybą, ar paremdami finansiškai. Mūsų šalies saugumą užtikrina tvirta kariuomenės ir visuomenės vienybė.

Apibendrinant galima teigti, kad Lietuvos kariuomenė pereina į kitą kokybės lygį. Mes tampame kaip niekada stiprūs kartu su sąjungininkais, kartu su visais palaikančiais kariuomenę, taip užtikrindami mūsų valstybės ir visų mūsų saugumą.

2006–2022 m. Krašto apsaugos ministerijos biudžeto dinamika

2006–2016 m. Krašto apsaugos ministerijos biudžetas pagal išlaidų sritis

Didėjo krašto apsaugos sistemos finansavimas

Skiriamos lėšos racionaliai naudojamos pagal NATO standartus, kuriais remiantis išlaidos personalui išlaikyti sudaro ne daugiau kaip 50 proc., daugiau lėšų skiriama pagrindiniams įsigijimams ir ginkluotei.

Didėjantis krašto apsaugos finansavimas sudarė prielaidas nuosekliai Vyriausybės politikai stiprinant valstybės gynybą: planuoti tolesnį ginkluotės modernizavimą, stiprinti karių socialines garantijas, didinti karo tarnybos patrauklumą, užtikrinti Lietuvos įsipareigojimų vykdymą.

Šešioliktajai Vyriausybei pavyko sustabdyti gynybos finansavimo mažinimą ir padidinti jį daugiau negu dvigubai – 300 milijonų eurų. Lietuva sparčiausiai iš NATO sąjungininkų didina finansavimą krašto apsaugai ir nuosekliai artėja prie 2 procentų BVP.

Grįžome prie Lietuvos kariuomenės modernizacijos

Grįžome prie Lietuvos kariuomenės modernizacijos, kuri buvo nepagrįstai sustabdyta ankstesnės konservatorių ir liberalų Vyriausybės valdymo laikotarpiu.

Įgyvendinami kariuomenės modernizacijos projektai, orientuoti į kariuomenės kovinės galios didinimą: pėstininkų kovos mašinų, netiesioginės ugnies paramos sistemų (savaeigių haubicų), prieštankinės ginkluotės, ryšio įrangos, transporto priemonių įsigijimas, oro gynybos sistemų modernizavimas. Didelis dėmesys skirtas karių

2016 m. rugpjūtis. Pasirašyta pėstininkų kovos mašinų pirkimo Lietuvos kariuomenei sutartis

2015 m. birželis. Naujieji Lietuvos kariuomenės sraigtasparniai „Eurocopter“ AS365N3+ „Dauphin“

Iš Vokietijos įsigytos savaeigės haubicos Pzh2000

Modernizuoti 4-os kartos raketiniai kompleksai RBS70 su naktinio matymo prietaisais

Priešlėktuvinė gynybos sistema GROM

individualiajai ginkluotei ir apsaugai gerinti. Atkuriant paieškos ir gelbėjimo pajėgumą, įsigyti trys paieškos ir gelbėjimo sraigtasparniai.

Sausumos pajėgos aprūpintos trumpojo nuotolio priešlėktuvinės ginkluotės sistemomis

GROM. Modernizuoti savaeigiai minosvaidžiai. Įsigyti modernizuoti raketiniai kompleksai RBS70 su naktinio matymo prietaisais. Tęsimas vidutinio nuotolio prieštankinės ginkluotės JAVELIN įsigijimas iš Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV).

◀ Gerinama kovinio rengimosi infrastruktūra „Mūšis mieste“

Kariai aprūpinami taiklojo šaulio ir snaiperių ginklais, individualiosios apsaugos ir taktinio ryšio priemonėmis.

Nacionalinė oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistema integruota į NATO bendrą oro erdvės ir priešraketinės gynybos sistemą (angl. NATINAMDS), tęsti sistemos tobulinimo darbai: pradėta ir sėkmingai vykdoma dviejų radiolokacijos postų statyba, vykdomos radarų, skirtų vėjo jėgainių poveikiui neutralizuoti, įsigijimo procedūros, diegiama „žemė–oras“ balso radijo ryšio su orlaiviais sistema.

Gerinant kariuomenės kovinio rengimo sąlygas, pradėta Pabradės ir Gaižiūnų poligonų teri-

torijų plėtra, Pabradės poligone atidarytas treniuočių infrastruktūros kompleksas „Mūšis mieste“, įsigyjama imitacinių sistemų ir treniruoklių.

Sustiprinus NATO karinį buvimą regione, padidėjo dėmesys priimančiosios šalies paramai. Atvykstančių sąjungininkų poreikiams buvo pritaikoma sandėliavimo, apgyvendinimo ir karinio rengimo infrastruktūra. Toliau buvo gerinama Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės infrastruktūra.

Buvo gerinama karių tarnybos kokybė – modernizuojama ginkluotė, kariai buvo aprūpinti naujomis uniformomis ir ekipuote. Įsigyta individualių kario apsaugos priemonių.

Pradėtos derybos su Norvegijos Vyriausybe dėl galimo vidutinio nuotolio oro gynybos sistemų NASAMS įsigijimo.

Komplektuojami kariuomenės padaliniai

Pradėtos spręsti kariuomenės kovinių vienetų komplektavimo ir rezervo formavimo problemos.

2012–2016 m. buvo nuosekliai didinamas profesinės karo tarnybos karių ir karių savanorių skaičius: profesinės karo tarnybos karių skaičius išaugo nuo 7 748 iki 8 196, karių savanorių – nuo 4 220 iki 4 602.

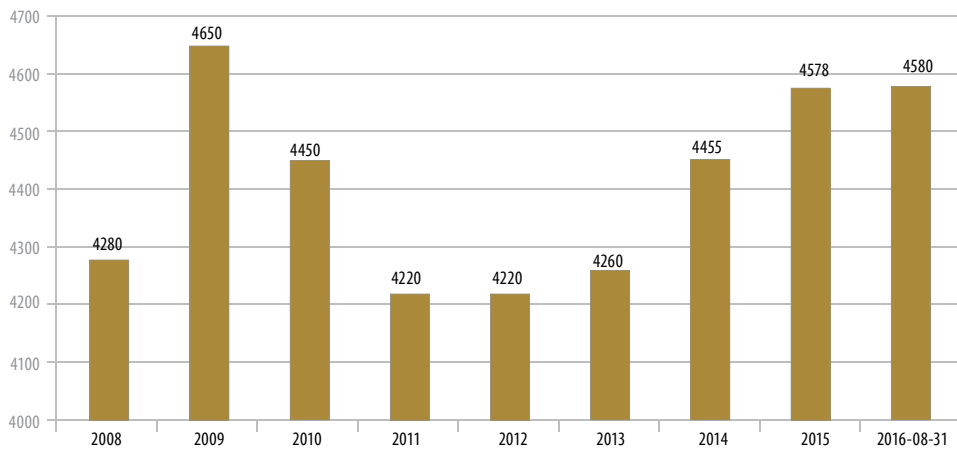
Atsižvelgdamas į pasikeitusią geopolitinę situaciją ir valstybės saugumui kylančias grėsmes, 2015 m. pavasarį Seimas pritarė siūlymui sugrąžinti nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą (NPPKT) ir kasmet pašaukti po 3000 karo prievolinkų.

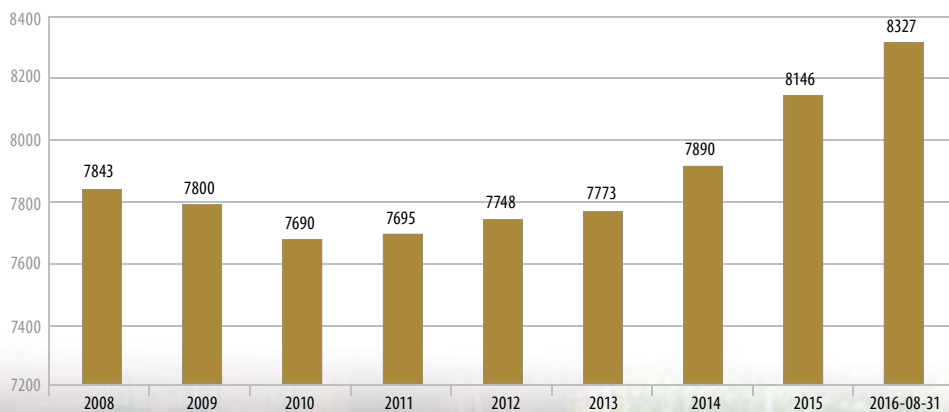
2016 m. rugpjūtis. Nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių išlydėjimas į atsargą

Iš esmės pagerintos šauktinių savanorių tarnybos sąlygos ir motyvacinės priemonės, taip skatinant savanoriškai ateiti į Lietuvos kariuomenę. Padidinta NPPKT kariams mokama mėnesinė išmoka buitiniams išlaidoms, nustatyta ir kaupiamoji išmoka, atsižvelgiant į kario tarnybos

Karių savanorių skaičiaus pokytis

Profesinės karo tarnybos karių skaičiaus pokytis

rezultatus. NPPKT kariams užtikrintos maitinimo, apgyvendinimo ir medicininės priežiūros sąlygos, pagal nustatytas normas skirtas materialinis aprūpinimas.

Profesionalių karių ir šauktinių savanorių atėjimas į Lietuvos kariuomenę padėjo išspręsti kariuomenės batalionų komplektavimo problemą. Dalis kariuomenės vienetų buvo sukomplektuota tik 30 proc., atėjus šauktiniams savanoriams, sukomplektavimas išaugo dvigubai – iki 70 proc. Svarbu tai, kad ne tik šauktiniai savanoriai nulėmė tokį augimą, bet ir didėjantis profesionalių karių atėjimas į Lietuvos kariuomenę. 2016 m. Lietuvos kariuomenės batalionai sukomplektuoti apie 80 proc., o tai normalus skaičius taikos metu.

2015 m. patvirtinta nauja Valstybės ginkluotos gynybos koncepcija, kurioje numatyta taikos meto kariuomenės struktūra panaši į karo meto struktūrą. Pagrindiniai pokyčiai reorganizuojant

2015 m. rugpjūtis. Pirmosios šauktinės savanorės Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione

Sausumos pajėgas: 2016 m. pertvarkyta Mechanizuotoji pėstininkų brigada „Geležinis Vilkas“ ir įkurta nauja Motorizuotoji pėstininkų brigada „Žemaitija“.

Gerinome karių tarnybos sąlygas

2014 m. kovas. Specialiųjų operacijų pajėgose lankėsi Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius

Padidinti žemiausio laipsnio profesinės karo tarnybos karių tarnybinių atlyginimai; atkurti profesinės karo tarnybos karių tarnybinių atly-

Didelis dėmesys buvo skiriamas profesinės karo tarnybos karių ir karių savanorių motyvacijos priemonėms gerinti ir ankstesnės Vyriausybės sumažintoms išmokoms atkurti.

ginimų koeficientai; dalyvaujantiems lauko pratybose kareivinių režimu ar atliekantiems tarnybą kareivinių režimu aukštesniu nei įprastinis budrumo lygiu kariams mokami tarnybinio atlyginimo priedai.

◀ 2015 m. rugsėjis. Klaipėdoje priesaiką davė pirmieji pašaukti nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos kariai

2015 m. rugpjūtis. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione Klaipėdoje atnaujintos laisvalaikio zonos

2015 m. rugpjūtis. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione Klaipėdoje atnaujintos kareivinės

2015 m. rugpjūtis. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione Klaipėdoje atnaujintos kareivinės

Kariams savanoriams už tarnybos dienas mokama 100 proc. atlyginimo (ankščiau buvo mokama iki 85 proc.).

Visiems kariams, kurių sveikata sutriko dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų vykdymu, sudaryta galimybė gauti didesnes kompensacijas. Įteisintas tikrosios karo tarnybos, atsargos ir dimisijos karių gydymo užsienyje (įskaitant kelionės, lydinčio asmens kelionės ir apgyvendinimo), ortopedijos ir neįgaliesiems skirtų techninių pagalbos priemonių įsigijimo, priežiūros ir remonto išlaidų apmokėjimas iš Krašto apsaugos ministerijos (KAM) lėšų. Taip pat sudaryta galimybė tarptautinių operacijų ir misijų dalyvių šeimoms naudotis reintegracijos priemonėmis, kurios apmokamos iš KAM skirtų asignavimų.

Nuo 2016 m. liepos 1 d. padidinti profesinės karo tarnybos karių atlyginimai. Numatytos papildomos piniginės skatinimo priemonės profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams ir kitiems aktyviojo rezervo kariams už nepertraukiamą 4 metų tarnybą, taip pat kariūnams, sudariusiems pirmą profesinės karo tarnybos sutartį.

Pajutome realius NATO veiksmus Lietuvoje

2014 m. balandis. Ministras J. Olekas sveikina į Lietuvą atvykusius JAV karius

Lietuvoje įkurtas NATO pajėgų integravimo vienetas (angl. NFIU), kurio užduotis – tinkamai pasirengti ir užtikrinti, kad, kilus būtinybei, į Lietuvą būtų operatyviai dislokuotos NATO greitojo reagavimo pajėgos.

Toliau gerinamos priimančiosios šalies paramos sąlygos ir mokymų infrastruktūra. Prioritetai – Pabradės, Gaižiūnų poligonai ir Vilniaus karinis miestas.

2014 m. lapkritis. JAV pėstininkų kovos mašinos „Bradley“ Lietuvoje

▲ Baltijos šalių oro erdvėje vyko dvidešimtoji NATO karinių oro pajėgumų treniruotė (angl. BRTE XX)

Sulaukėme kitų NATO valstybių ir Aljanso, kaip organizacijos, tvirto palaikymo ir realių veiksmų: Lietuvoje rotuojamos pajėgos, nuolat vyksta pratybos, priimtas sprendimas dislokuoti tarptautinio bataliono kovinę grupę.

2015 m. rugsėjis. NATO pajėgų integravimo vieneto atidarymas Vilniuje

▼ 2014 m. gegužė. Į Klaipėdą atplaukė NATO laivai

Inicijuoti ir priimti šalies gynybai ir kariams svarbūs teisės aktai

2016 m. rugpjūtis. Kardo įteikimas geriausiam kariūnui

2015 m. gegužė. Lietuvos kariuomenės žvalgai sudėtingiausiuose reguliariųjų pajėgų patrulio kursuose

2012–2016 m. buvo priimti 64 įstatymai ir 11 Seimo nutarimų, kuriuos parengė KAM. Dar buvo priimta 19 įstatymų, kurių projektus kaip Seimo narys pateikė ministras Juozas Olekas. Priimti teisės aktai sustiprino šalies gynybinę galią, kariuomenės pajėgumus, pagerino karių tarnybos sąlygas ir socialines garantijas.

2014 m. priimti teisės aktų pakeitimai, kuriais įtvirtinta galimybė nedelsiant panaudoti kariuomenę ir taip reaguoti į ginkluotus incidentus taikos metu. 2015 m. pakeisti su karo prievolės įgyvendinimu susiję teisės aktai, siekiant įtvirtinti naujas NPPKT karių socialines garantijas ir lengvatas, pagerinti tarnybos sąlygas, skatinant savanoriškai ateiti į Lietuvos kariuomenę. 2016 m. priimti teisės aktai, kurie leido padidinti profesinės karo tarnybos karių atlyginimus, į profesinės karo tarnybos karių tarnybinį atlyginimą įtraukti karių gaunamus butpinigius ir sudaryti patrauklesnį kompensacijų paketą šalyje rotuojamiems kariams.

Sukurtos Greitojo reagavimo pajėgos

Pasikeitus saugumo situacijai mūsų regione, iškilo naujo tipo – hibridinio karo – grėsmės, tokios kaip provokacijos, nevalstybinių ginkluotų organizacijų ir grupuočių išpuoliai, neteisėtas valstybės sienos kirtimas, karinio tranzito procedūrų pažeidimas, neramumai kaimyninėse šalyse ir pan., todėl buvo sukurtos ir nuo 2014 m. lapkričio 1 d. ėmė veikti Lietuvos kariuomenės Greitojo reagavimo pajėgos (GRP), pasirengusios reaguoti į priešiškių jėgų veiksmus dar iki karo ar nepaprastosios padėties paskelbimo. GRP suformuotos esamų vienetų pagrindu iš dviejų bataliono kovinių grupių, Karinių oro pajėgų, Specialiųjų operacijų pajėgų ir logistinės paramos elementų. GRP funkcijų vykdymui užtikrinti priimtas Karinės jėgos naudojimo statusas, kuriuo numatoma galimybė nedelsiant panaudoti kariuomenę rea-

Atsižvelgiant į susiklosčiusią geopolitinę situaciją, imtasi visų reikiamų priemonių – tiek karinių, tiek teisinių, kad būtų galima laiku užtikrinti tinkamą reagavimą į hibridinio karo grėsmes.

guojant į nekonvencines grėsmes taikos metu.

Suformavę GRP, esame pasirengę nedelsdami reaguoti ir turime pakankamai kovinės galios tam tikrą laiką užkirsti kelią priešiškių jėgų veiksams šalies teritorijoje dar iki karo ar nepaprastosios padėties paskelbimo. Tai yra stiprus pirminis atkirtis priešiškomis pajėgoms ar grupuotėms, kol pradės veikti visos ginkluotosios pajėgos.

2014 m. spalio mėn. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir krašto apsaugos ministrui Juozui Olekui pristatytos Lietuvos kariuomenės Greitojo reagavimo pajėgos

Didinome atsparumą kibernetinėms ir informacinėms grėsmėms

2016 m. liepa. Kibernetinio saugumo centro atidarymas

2015 m. sausis. Išleistas leidinys „Ką turime žinoti apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir karo metui“

2015 m. gruodis. Atnaujintas leidinys „Ką turime žinoti apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir karo metui“

2014 m. priimtas Kibernetinio saugumo įstatymas, o 2015 m. sausio 1 d. įsteigtas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras.

Besikeičianti saugumo situacija išryškino kibernetinės gynybos svarbą. Praktika rodo, kad kibernetinių atakų skaičius šalyje auga, o jų poveikis daro vis didesnę įtaką visų žmonių gyvenimui.

Nacionalinio kibernetinio saugumo centro dėmesys skiriamas valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetiniam saugumui.

Centras analizuoja kibernetinio saugumo aplinką, rengia viešojo sektoriaus informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo užtikrinimo reikalavimus, kibernetinės gynybos ir grėsmių valdymo planus, koordinuoja ir prižiūri, kaip valstybės institucijos įgyvendina kibernetinės apsaugos priemones, taip pat tiria kibernetinius incidentus ir į juos reaguoja.

Kovojant su informacinėmis grėsmėmis, vykdytos visuomenės švietimo kampanijos informacinių karų ir propagandos klausimais. Išleisti du leidiniai visuomenei apie pasirengimą karo metui ir ekstremaliosioms situacijoms.

2016 m. gegužė. Pratybos „Atvira dvasia 2016“

Dalyvavome NATO ir Europos Sąjungos (ES) vadovaujamose operacijose ir misijose

Dalyvavimas tarptautinėse operacijose išlieka svarbi Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų tarptautiniam saugumui išraiška ir priemonė stiprinti ES bendrąją saugumo ir gynybos politiką, NATO kolektyvinę gynybą, karinį bendradarbiavimą.

2013 m. rudenį Lietuva baigė daugiau kaip aštuonerius metus trukusią didžiausią ir pirmą savarankišką Lietuvos karinę misiją – vadovavimą NATO tarptautinių saugumo paramos pajėgų Goro provincijos atkūrimo grupei (PAG) Afganistane. Tai buvo bendras karių ir civilių projektas: Lietuva drauge su kitomis užsienio šalimis padėjo Afganistano valdžiai plėsti įtaką Goro provincijoje, užtikrinti saugumą ir sudaryti tinkamas sąlygas provincijai atkurti. Lietuva pasiekė užsibrėžtą tikslą – išlaikė Goro provinciją kaip vieną iš saugiausių Afganistano provincijų.

Lietuvos kariai dalyvauja NATO operacijose Afganistane, Kosove, Aljanso misijoje Turkijoje, taip pat ES karinėje operacijoje „Atalanta“ (Indijos vandenyne), mokymo misijoje Malyje, ES kovos su nelegalia migracija Viduržemio jūroje operacijoje „Sophia“.

Nuo kitų metų pradžios Lietuva, prisidėdama prie JAV vadovaujamos operacijos Irake „Ilgimtas ryžtas“ (angl. „Inherent Resolve“) prieš grupuotę

2013 m. rugsėjis. PAG stovyklos perdavimo ceremonija

Rūpinimasis kariais misijose ir operacijose

„Islamo valstybė“ (ISIS), planuoja išsiųsti pirmąją 6 Lietuvos kariuomenės instruktorių grupę. Lietuvos kariai tarptautinėje operacijoje Irake dalyvaus Danijos karių kontingento sudėtyje, treniruos Irako saugumo pajėgas kovai su „Islamo valstybe“.

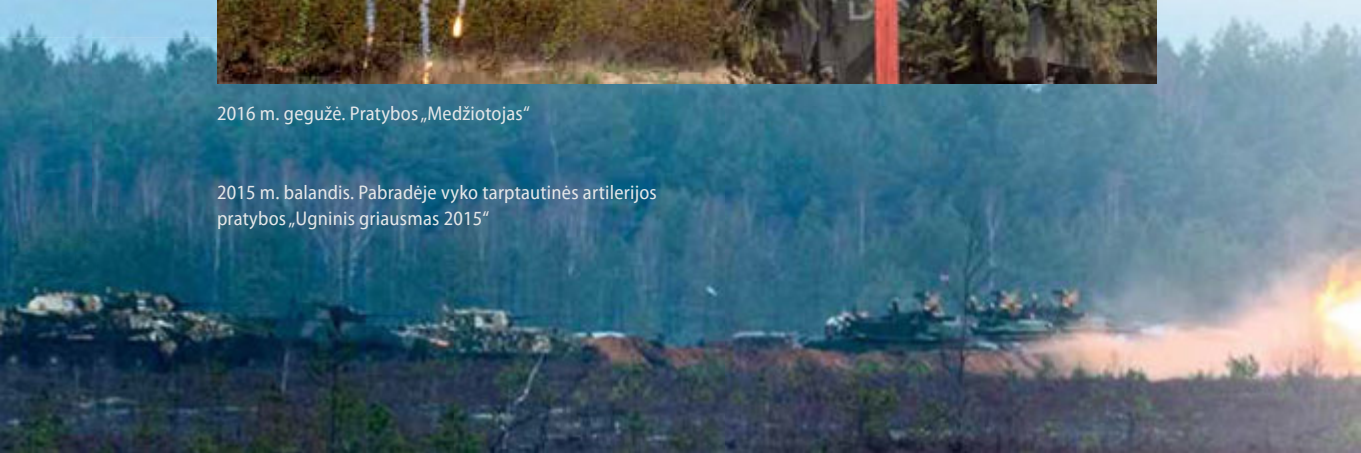

Autonominės laivų apsaugos grupės kariai dalyvauja ES operacijoje ATALANTA

2016 m. gegužė. Pratybos „Medžiotojas“

2015 m. balandis. Pabradėje vyko tarptautinės artilerijos pratybos „Ugninis griausmas 2015“

Sėkmingai surengtos didelio masto tarptautinės ir nacionalinės pratybos

2015 m. pirmą kartą buvo tikrinama valstybės mobilizacijos sistema.

Pastaraisiais metais Lietuvoje vyko tarptautinės pratybos „Kardo kirtis“, kurios buvo didžiausios pratybos Lietuvoje nuo įstojimo į NATO. Jose dalyvavo apie 2500 Lietuvos karių.

Šios pratybos tapo tikru sąjungininkų solidarumo ir vienybės simboliu, išreiškiančiu visų sąjungininkų ryžtą ir įsipareigojimą prisidėti prie NATO kolektyvinės gynybos Rusijos agresijos metu.

Lietuvos kariai dalyvavo nacionalinėse ir tarptautinėse karinėse pratybose „Baltijos šeimininkas“, „Arkadinė jungtis“, „Klevo skliautai“, „Geležinis kardas“, „Pasitikėjimas“.

Kariai turėjo daug galimybių treniruotis ir mokytis derinti veiksmus pratybose kitose NATO šalyse.

2015 ir 2016 m. buvo tikrinama valstybės mobilizacijos sistema nacionalinėse pratybose „Žaibo kirtis“, įvertintas nacionalinių budinčių pajėgų pasirengimo lygis, sąveika su šalies institucijomis. 2015 m. Utenoje vyko mobilizacijos pratybos, kurių metu buvo tikrinama, kaip veikia civilinės institucijos ir įmonės paskelbus mobilizaciją.

2015 m. balandis. Pabradėje vyko tarptautinės artilerijos pratybos „Ugninis griausmas 2015“

2015 m. gegužė. Didžiausios nacionalinės pratybos „Žaibo kirtis 2015“

2014 m. lapkritis. Pratybų „Geležinis kardas 2014“ uždarymas

Sustiprinome pilietinį ir patriotinį ugdymą

Buvo skirtas didesnis finansavimas Lietuvos šaulių sąjungai (LŠS), beveik trigubai išaugo vaikų, dalyvavusių LŠS organizuojamose jaunimo vasaros stovyklose, skaičius.

Sustiprinome bendradarbiavimą su Švietimo ir mokslo ministerija ir LŠS, siekdami ugdyti vaikų ir jaunimo pilietiškumą, patriotiškumą ir tautiškumą.

2015 m. rugpjūtis. Krašto apsaugos ministras kartu su laidos „Tikri vyrai“ antrojo sezono kūrybine grupe, projekto dalyviais ir instruktoriais kariais

2015 m. balandis. Pirmieji Lietuvos kariuomenės ambasadoriai

Siekdama sudaryti sąlygas intensyviau ugdyti jaunų žmonių pilietines, patriotines ir tautines nuostatas, skatinti pareigą ir atsakomybę rengtis Tėvynės gynybai, KAM didelį dėmesį skiria jaunimo pilietiniam ir patriotiniam ugdymui.

Tradicinis nacionalinis konkursas „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“ kasmet suburia daugiau kaip 200 geriausiai kariuomenės istoriją išmanančių moksleivių.

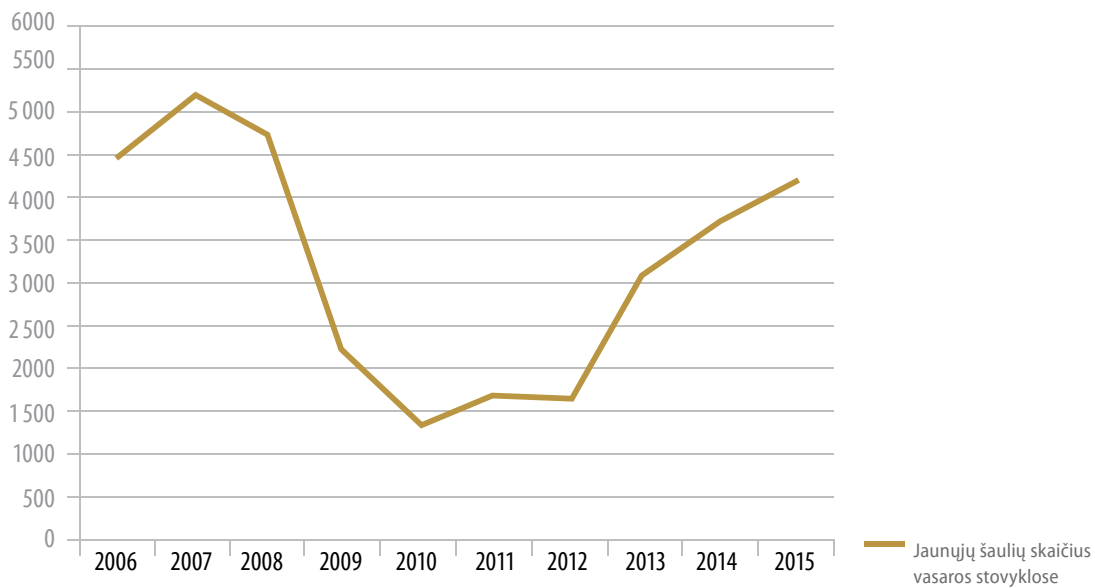
Rengiamas tradicinis knygų konkursas Patriotų premijai laimėti, renkamos geriausios knygos pilietiškumo ir patriotiškumo tematika.

Gerokai padidintas nevyriausybiinių organizacijų pilietinio ir patriotinio ugdymo programų finansavimas.

Visa tai labai aktualu susiduriant su saugumo iššūkiais, kai svarbus ne tik greitas ir tikslus karinis atsakas, bet ir piliečių sąmoningumas, budrumas vertinant įvairias propagandines akcijas, gandus ir kitas nesantaikos kurstymo formas.

2015 m. kovas. | Lietuvos šaulių sąjungą įstojo gausus būrys naujų narių ▶

Jaunųjų šaulių skaičius vasaros stovyklose

Skyrėme paramą Ukrainai

Nuo pat Rusijos karinės agresijos Ukrainoje pradžios Lietuva aktyviai palaiko Ukrainos nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą, remia Ukrainą visomis įmanomomis ir teisiškai leidžiamomis formomis, įskaitant karinę paramą.

2016 m. sausis. LITPOUKBRIG štabo atidarymas Lenkijoje

generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje ir kt.) rengiamuose kursuose.

Lietuva finansavo Ukrainos karininkų studijas Baltijos gynybos koledžo organizuojamuose aukštesniųjų karininkų kursuose.

Lietuva teikė humanitarinę ir materialinę paramą Ukrainos kariuomenei, skyrė apie 50 tūkst. eurų į NATO patikos fondą Ukrainos kariuomenės vadovavimo, valdymo ir ryšių pajėgumams vystyti.

Vienas iš prioritetų plėtojant karinį bendradarbiavimą su Ukraina yra 2014 m. pasirašyto Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos brigados LITPOLUKRBRIG steigimo projekto įgyvendinimas.

Lietuva taip pat teikė tiesioginę paramą finansuodama Ukrainos karininkų studijas štabo karininkų ir anglų kalbos kursuose Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, Baltijos gynybos koledže, vykdė sužeistų Ukrainos karių reabilitaciją Lietuvos kariuomenės Karių reabilitacijos centre Druskininkuose.

Humanitarinė pagalba Ukrainai

Teikdama paramą Ukrainos kariuomenei, Lietuva siunčia karius į Ukrainą kartu su sąjungininkais rengti Ukrainos karių.

Ukrainos kariai dalyvauja įvairiuose Lietuvos kariuomenės mokymo įstaigose (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, Divizijos

Pirmininkavome ES Tarybai

2013 m. antrąjį pusmetį Lietuvai pavyko įveikti iššūkį – pirmininkauti ES Tarybai.

Aukščiausiu ES lygiu pavyko sutarti dėl glaudesnio bendradarbiavimo su partneriais gynybos srityje, taip pat NATO ir Rytų partneriais, buvo įsteigtas bendradarbiavimo su Rytų partneriais

blokas bendrosios saugumo ir gynybos politikos (BSGP) srityje ir priimtas sprendimas steigti patikos fondą Rytų partnerių dalyvavimui BSGP veikloje finansuoti.

Ne mažiau reikšmingas ir Lietuvos iniciatyva pasiektas susitarimas stiprinti ES atsaką į kylančias saugumo grėsmes (kibernetikos, energetikos, jūrinio saugumo) ir siekti didesnio energetinio efektyvumo gynybos srityje ir krizių valdymo operacijose.

2013 m. rugsėjis. Iš kairės: NATO generalinis sekretorius A. F. Rasmussenas, ES diplomatijos vadovė C. Ashton ir ministras J. Olekas

Didėjo visuomenės parama kariuomenei

Aštuonis kartus padidėjo fizinių ir juridinių asmenų finansinė parama Lietuvos kariuomenei. Už šias lėšas Lietuvos kariams nupirkta automatinių ginklų kolimatorinių (optinių) taikiklių ir naktinio matymo prietaisų, šarvinių liemenių.

Dėkojame Lietuvos visuomenei už solidarumą su krašto apsaugos sistema: stiprėja LŠS, prie visuomenės pilietinio ugdymo prisideda vis daugiau šalies visuomenės veikėjų, nevyriausybinių organizacijų, gausu jaunuolių, einančių tarnauti savanoriškai.

Nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos kariai

Gairės

- Lietuvos kariuomenė bus moderni ir profesionali, komplektuojama daugiausia savanoriškumo principu, jaunuoliai bus skatinami rinktis privalomąją pradinę ir profesinę karo tarnybą.
- Karių profesionalumą didins karių rengimas kartu su ES ir NATO valstybėmis, nacionalinės ir tarptautinės pratybos.
- Kariai bus aprūpinti modernia ginkluote, ekipuote ir apranga, kurios sustiprins individualų saugumą.
- Vyks karinių poligonų, regionų infrastuktūros modernizavimas.
- Bus padidinti karių atlyginimai, gerės jų socialinės garantijos ir tarnybos sąlygos.
- Bus sukomplektuoti kariuomenės daliniai ir parengtas rezervas.
- Bus sukurtos tinkamos sąlygos Lietuvos kariuomenei kartu su sąjungininkais užtikrinti mūsų valstybės apgaminumą ir galimos agresijos sustabdymą.
- Bus glaudžiau bendradarbiaujama su Baltijos šalimis, Lenkija, JAV ir NATO, vystant bendrus gynybos planavimo, aukštos parengties ir gebėjimų stiprinimo pajėgumus.
- Bus modernizuotos paieškos ir gelbėjimo jūroje sistemos.
- Bus įdiegtas kibernetinio saugumo informacinis tinklas, automatizuotas prevencinių priemonių taikymas.
- Bus reguliariai organizuojamos nacionalinės kibernetinio saugumo pratybos. Veiks reaguojimo į kibernetinius incidentus ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose grupės.
- Bus diegiamos naujausios mokslo ir techninės pažangos priemonės, padedančios užtikrinti mūsų šalies ir jos piliečių saugumą.
- Bendradarbiaujant su LŠS, Švietimo ir mokslo ministerija, visuomeninėmis organizacijomis bus skatinamas pilietinis ir patriotinis ugdymas.
- Kasmet į LŠS stovyklas bus priimama ne mažiau kaip 5000 vaikų.
- Bus vykdomos visuomenės švietimo programos informacinių grėsmių klausimais.
- Bus vykdomos karių ir civilių gyventojų bendradarbiavimo programos, projektai, skatinantys puoselėti kultūrinės ir istorinės tradicijas, didžiuotis Lietuva ir jos kariuomene, kuriamas teigiamas karių įvaizdis visuomenėje.

UDK 355(474.5)
Li-147

ISBN 978-609-412-101-2

© Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerija

KAM archyvo nuotraukos
Atsakingasis redaktorius Vaidotas Linkus
Kalbos redaktorė Jurgita Kulitienė
Dizainerė Aida Janonytė

2016-09-19. Tiražas 1500 egz. Užs. Nr. GL-438.
Išleido Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija.
Maketavo KAMBRD Vaizdinės informacijos skyrius, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius.
Spausdino LK KKC, Muitinės g. 4, Domeikava, Kauno r.